

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Késíratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 5 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 9 frt, 1/4 évre 6 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 50 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos postai sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

A halmágy-brádi utszakasz megnyitása.

Arad, deczember 5.

A helyi érdekű „Arad-csanádi vasutak” igazgatósága számban és előkelőségben egyaránt impozáns érdekelttség és vendégsereg részvételével üli meg ma ünnepélyesen a legújabban kiépített utszakaszának, a nagyhalmágy-brádi vonalrésznek megnyitását. Es méltán jelzi az igazgatóság ez ünnepélyességgel is a nagy jelentőséget, mely kapcsolatos egy újabb momentumával a vasut fokozatos fejlődésének, olyan organikus belterjes izmosodás, és öregbedésnek, a melyet az államvasutak hálózatán kívül az ország egy forgalmi vállalata sem mutathat fel. Valósággal kinőtt még a nevéből is: régen nem „helyi érdekű” és nem *Arad-Csanádi* már, midőn tervezete és forgalma egy első rendű vonalnak felel meg, midőn hálózatával hat megyét érint és oly terület forgalmát szolgálja, mely nagyságra egy ország-éval vetekedik és oly vidékek kölcsönhatását közvetíti, melyek néprajzi, geográfiai és közgazdasági tekintetben külön övekbe tartoznak és egymásra utaltságukban és igényeik kölcsönös kielégítésében egy önálló kis világot képeznek. Az „*Arad-Csanádi vasut*” itt körvonalozott jelentőségének és hivatottságának magaslatára sajátképen a nagyhalmágy-brádi vonalszakasz megnyitásával emelkedett, midőn Hunyadmegye éjszaki részét s az „Erdélyi Erczhegység” vidékét Európa leggazdagabb aranybányáival együtt a világforgalommal egybekapcsolja és leghatékonyabb tényezőjévé válik e vidék aláhanyatlott

bányaipara már is megindult újabb lendületének.

Fölsleges volna az új vonalrész által való kibővülés *közművelődési jelentőségét* bővebben méltatni. A legsötétebb Erdély ellentálló szikláit kénytelenek voltak engedni s áttört falaikon a civilizációt zárkózott kebelükbe fogadni. A megnyitott pályán most ellenállhatlan erővel áramlik az elhagyatott és elmaradott vidékre a jólét, a művelődés, továbbá az érdeklőzőség és összetartozandóság békitő érzetének kapcsán a *magyar állameszme*.

Es szeretett szülővárosunk, Arad is történetének külön lapjára írhatja a mai napot, a mely — ha az eddigi tempóban fejlődnek közgazdasági viszonyaink — azt az időpontot fogja jelölni, melytől kezdve Arad sajátképen Kelet-Magyarország főhelyévé lett.

De meg vagyok győződve róla, hogy az „Aradi és Csanádi egyesült vasutak *Részvénytársasága*” is megtalálja a vasut ez irányu fejlesztése mellett a maga legitim hasznát. A máról-holnapra élő s azon tul nem számító gazdálkodás talán visszariadt volna annak a lehetőségtől, hogy a szegény vidékekre való kinyújtása a vasutnak esetleg a jövedelmezőség rovására megyen, és e hiánynak éppen nem fogadta volna el egyenértékű a fentebb vázolt *magasabb érdekek* hatékonyabb kiszolgálását; de az Arad-Csanádi vasut társulata és ennek képviselőiben annak igazgatósága a vállalat fejlesztése körül mindig egyenlőképen méltatta a kulturális és hazafias érdekeket az ígérkező és várható anyagi haszon mérlegelésénél, és a pillanatnyi haszon, a jövedelmezőség

lehető kiaknázása és erőszakolása helyett mindig és következetesen a czélszerű befektetések által való fejlesztést, a *jövő biztosítását* tartotta szem előtt.

E momentumok fontolóra vétele mindannyiszor előtérbe nyomult, valahányszor arról volt szó, hogy a vasut egy-egy lépéssel tovább nyomuljon a „*hegyek*” közé, fölmerült az a *sebesi*, azután a *gurahoncsi*, majd a *halmágyi* s ujabban a *brádi* vonalrész továbbépítésének tervezése alkalmából. A vasut megboldogult felejthetetlen igazgatója Boros Beni, ki a fejlesztés eszméjének rendíthetetlen híve volt, a nagyhalmágyi szakasz megnyitása alkalmából átvezetvén a vendégeket a Körösnek Gurahoncz felett épült díszes vashidján, a következő felhívással szatirizálta a tartózkodó konzervatívizmust és az aggódo érdekszemponyokat: „Vegyétek le részvényes urak a kalapjaitokat és bucsuzzatok el osztalékaitoktól! Azóta megvalósult az utolsó ideája és terve is, kiépült a nagyhalmágyinál majd kétakkora brádi vonalszakasz és az eddigiek után bizton remélhető, hogy ezután is csökkenés helyett szilárdulás, állandóság foglalt helyet a vasuthálózat jövedelmezőségében, mint amely többé nem egy szűk medence, hanem messze vidékek forrásából gyülik egybe, és folytonossága mint a nagy folyamoké, forrásvidékének területével arányos.

A vasut új vezérigazgatója *Vásárhelyi Béla* társaival együtt hű ápolója és követője ezen magasabb szempontokból induló és bevált vasuti és forgalmi politikának és amidőn a mostani nagy napon az emlékezet koszoruját nyújtjuk az új

Az „Aradi Közlöny” tárcaja.

A tanu vallomása.

Irtai Bede István.

I.

Idegen voltam még a nagyvárosban. Az óriási házak ugyszólván megijesztettek és a csodálatos széles utakon zibongó sokaság, az ezerhangú zaj, a fények és a színek millió változatai elzárították, a szememet kápráztatták. Őszi verőfény volt. Naphosszat az utazákon barangoltam s jártamban-keltemben folytonosan eltévedtem. Késégsbeesetten állottam meg olykor valamely ismeretlen téren, a torokm összeszorult és kiáltani szerettem volna, majd sirni az ismeretlen világban, a hol semmi sem az anyám, emberek, házak, utak, fák, gondolatok és küzdelmek mind idegenek. Peroszról-peroszra gyötört a tudat, hogy én itt e ragyogó nappal is hideg városban, a kegyetlenben el fogok pusztulni. Aorándjaim és reményeim más világba nőttek.

Igy bandukoltam egy nagy utozán, melynek a nevét váltig elfelejttem, mikor egyszerre meiltem, mint valami ünemény, egy karcu, gyönyörű, szőke nő haladt el. Én életemben szebbet, káprázatosabbat és szentebbet nem láttam. Képződésemet ezt hitette el velem. S egy pillanat alatt minden busongás eloszlott, mert úgy éreztem, hogy megbávoió kék sze-

meivel rám nézett. Mint álmokcrot vont aztán maga után. Különös látvány lehetett.

O illatos selymeivel, földöntuli pompázó szépségével aképen tűnt föl, mintha az egész utat elvakítaná. És én utána kullogok kiizzadtan, kopott felöltőmben, gyűrűt kalapommal, cipőim szőrei pedig osztoznak az aszfalton. Az emberek mind hátra fordulnak, őt csodálják és az én hőbortomat nevetik. Így van minden bizonynyal. E nagyvilági nép, mely a fényben itthon van kikavozg engem, a szegény, nyomorgó fiut, a ki ozél és irány nélkül rohanok. Mit is akarok tulajdonképpen? Köszönteni őt? Nem. Hisz ez igazán esztelenység volna. Megérinteni a ruhája egy szárnyát, elfogni még egyszer szédítő tekintetét, hozzá férközni és lábaihoz borulni örvöngve: „Szeretlek! Szeretlek!” Mind erre nem gondoltam. O bizonyára valamely nagy ur, de gazdag hátsban az urú, leány, a kinek a legjava divatos emberek hódolnak, vagy asszony talán, kényes, mint mifelénk az elzárkózott, büszke grófkisasszonyok, én soha a közelébe nem juthatok, egy szót hozzá nem szólhatok.

Miért megyek hát utána? Én istenem hát ez a bűbáj a mi legyőzi azokat az embereket, kik felett a hangulatok uralkodók? Ki tehát erről? Mi így rohanunk, jözen tudat és ozél nélkül az élet nagy utjain, nem is keressük az irányt és a megoldást, csak megyünk-megyünk; szívünkben a sóhajtással és szemünkben a vágyakkal, mik soha sem fognak teljesedni, mert

elérhetlenek. A véletlenekben *bizunk* s a csodákat várjuk, melyek el fognak következni. Mind a perosznyi sugallat uralma alatt cselekszünk, de cselekvésünk nem alkotásra haladó, hanem csak ábrándvárakat építő. En is, szegény, kopott ügyvédségéd, mennyivel okosabban tettem volna, ha e kőbörösi időket másra használnom: felkeresni e rokonokat, az embereket, nagy befolyású urakat, kikhez ajánló leveleim vannak, bemutatkozni és szépeket mondani nekik, szépeket mondani leányáiknak és hizelegni az asszonyoknak. Avagy tanulmányozhatnám az irodában ama kltiszek pöreit, kik a főnökkel ninosenek megelégedve és dolgozni mellékesen a kulisszák mögött a magam jövendő irodaja érdekében.

De csak megyek-megyek s utána, ki egy-re ismeretlen utakra vezet. Már alkonyodik is, az utozák villamos kirakatai közé a kocsis utra lezáll az este szürke fátyolából egy darab. Fent csillagokkal díszítve borul a paloták fölé az ég sötétéké sáora.

Most s hirtelen megáll egy ház előtt és egy pillanat alatt rémülten hátra fordul, egyenest felém. Tompa zuhanás hallatszik és egy eszeveszett kiáltás. Mi történt? Utozási szenzáció történt egy nagy bérház kapuja előtt. Piszkos férfi alak feküdt a földön, mintha a kapuóli-tolták volna ki.

A ruhája feltépve, rajta egy borzasztó asszony térdelt. A férfi mellett egy nagy éles kés. Egy családi tragédia utolsó borzal-

vonalszám korán elhalt kezdeményezőjének, üdvözöljük egyben azokat, kik dülöngélték a megkezdett munkát, és hivatott letéteményesei ama nagy érdekek és célokért, melyeket az »Arad-Csanádi« vasut képvisel.

Wekerle Sándornak a közigazgatási bizottság elnökévé történt kinevezését a hivatalos lap tegnapi száma az alábbiakban publikálja: Magyar miniszterelnökömnek, a miniszterium nevében tett előterjesztésére dr. Wekerle Sándor belső titkos tanácsosomat az 1896. évi XXVI. t. sz. alapján 1897. évi január hó 1-vel felállítandó közigazgatási bíróság elnökévé kinevezem. Kelt Bécsben 1896. évi november hó 20-án. Ferencz József s. k., Bárányffy s. k.

A felirati bizottság elnöke. Politikai körökben némi meglepődést keltett, hogy a felirati bizottságnak nem Berzeviczy Albert, hanem Pulszky Agost lett az elnöke, holott a szabadelpártban úgy tudták, hogy Falk Miksa nem óhajtván a felirati bizottságba jutni. Berzeviczyt fogják a felirati javaslat megszerkesztésére kérni. Mint értesülünk, a bizottság az elnöki tisztet egyenesen a Berzeviczy Albert kivánságára ruházta Pulszky Agostra. Berzeviczy ugyanis arra az eshetőségre gondolva, hogy a felirati vita során a Ház elnöki tiszte őt a Ház elnöki székébe szülhetné, bizonyos inkompatibilitást látott volna abban, hogy az ő vezetése mellett folyék a Ház tanácskozása az általa szerkesztett felirati javaslat felett. Ezt kikérülendő, Pulszkyt ajánlotta referensnek, a bizottság hozzájárult nézetéhez.

A felmondás.

— Az »Aradi Közlöny« eredeti levele. —

Budapest, december 4.

A magyar kormány felmondta a vám- és kereskedelmi szövetséget, melyben Ausztriával vagyunk. Az osztrák kormány egyszer az osztrák birodalmi gyűlés egyhangú határozatával, máskor a Patta-Lueger sürgős interpellációja által szorította magát ugyanarra a lépésre, de a magyar kormány minden hü-hó nélkül november 30-án kötelelesség szerűleg felmondta a szövetséget.

Rendkívül megbízható értesítés alapján már a Lueger-féle interpelláció alkalmával tudunk volt tudatni, hogy a magyar kormány az érvényben álló vám- és kereskedelmi szövetséget minisztertanácsi határozat útján idejekorán fel fogja mondani, mert az adott

mas jelenete a mi szemünk előtt. Nyilvánvaló, hogy a rátérdeplő asszony szurta szívébe a kést, de a perozben azt mellőle fölvéve hirtelen a haldokló kezébe szorította és elszaladt, nyomában rohant azonban a fellármázott utca népe és elfogta, visszahozta.

II.

Az egészről én keveset láttam, csak éppen úgy hatott reám, mintha színházban játszanék a jelenetet és mellettem a csodaszép nő volna, kinek közelébe elkábit, gondolkodásomat és lelkületemet letogja és uralja anynyira, hogy mással ne törődjem, mint ő velem és szemé tekintetében, a szíve érzéseit keressem. Sőt áldottam az esetet, mely így közelébe hozott és hirtelen most megfogtam a kezét és félre vontam egy küssé. „Ne féljen — így szóltam — nincs itt semmi baj!” O csodálkozva nézett rám és távolabbra lépett mellőlem: „Nincs? — mondta — ez az ember meghalt.” Bizonyynal meghalt igen, de én nem azzal törődtem.

En már lázas voltam és elhittem magammal, hogy a sors akarta eképen a találkozásom e ebben a perozben mellette maradhatok és vele mehetek tovább és mindazt az ábrándot, a mi egész életemben kísért, ő beteljesíti. Mozdulata azonban és szemének hideg tekintete visszavetett az elhagyatottságba. Csak homályosan emlékeztem még, hogy rendőrtisztnek a nevemet kérdezték és feljegyez-

viszonyok közt ez már a szerződés értelmében is kötelessége. Az egész sajtó állításai ellenére hitelt kellett adnunk értesüléseinknek, mert nem tetszhetett elegendőnek, a szerződést osztrák részről felmondani engedni. A magyar kormánynak nem lehetett mértékadó az osztrák birodalmi gyűlés határozata, mert annak teljesítésére magától értendően nem is lehet illetékes. Ebből következik tehát az is, hogy a magyar kormány nem várhatta be, nem volt szabad bevélni, hogy az osztrák kormány fogadatosítsa a birodalmi gyűlés határozatát, hogy felmondja a szövetséget.

Miután pedig az érvényben álló kiegyezés fentartását teljesen kizártnak kell tekinteni, mert a magyar érdeket többféle irányban sérti; miután továbbá épp így ki van zárva, hogy az új szerződések ezen év elmúltá előtt teljes érvényességgel meg lehessen kötni; magától értendő, hogy a magyar kormány korrekt módon nem járhatott el másképp, nem volt szabad másképp eljárnia, mint hogy a szerződést az előre megállapított határidőn belül felmondja.

Nagy érdeme az báró Bárányffy miniszterelnöknek, hogy ezt a státustényt egyszerűen, jól megfontoltan, röviden, határozottan végezte. Kötelességei teljesítésére nincs szükség pressziókra a képviselőház részéről és a miniszterelnök bölcsességét bizonyítja az, hogy ezt a fontos akciókat nem kísértte be komédiázó frázisokkal és jól betanult színpadi mennydörgéssel, hanem az akció magas komolyságának teljes tudatában a nemzet méltóságát és elhatározottságát megőrizte s mint a tett embere, sok teketória nélkül megküldötte osztrák kollegájának a szerződés felmondását.

Est a tény Magyarországot közvéleménye komolyan és nyugodtan, de teljes megelégedéssel vette tudomásul. Az »adjon Isten«-re, mely Ausztriából hangzott át hozzánk, nem lehetett más »fogadj Isten«-nel felelni, mint ezzel. Mi nem félünk a szerződés felmondásától, mi magunk akarjuk a szerződés megváltoztatását s ha az osztrák kormány nem tud ellenni a tüntető csillogás nélkül, hát az Isten nevében teljék benne a kedve s ám éljen vele mindig. Reánk ez mind csak a forszírozott, mesterkélt viselkedés benyomását teszi.

Báró Bárányffy ismeri a kötelességeit és tudja, mit kell tennie. A nemzetnek oly sokat meséltek a miniszterelnök kötelességmulasztásáról, lanyhaságáról, hogy szinte kényelmetlenül érezte magát az osztrák kormánynak a ki-

ték: „Szélok Róbert ügyvédjelölt“, majd a lakásomat, aztán az övét, a mit az izgalomtól remegő hangon mondott Kovács Akosné Schell Jolán“ és félve tette hozzá: „De kérem szépen, mért akarják ezt tudni?“

— Semmi különösért, nagyságos asszonyom, csak a tanúságtétel miatt. Kegyedék látták legelőször az esetet és azért majd meg kell hogy idézzük — felelte a tiszt.

Aztán a tömegben elveszett. En kétségbeesve kerestem, szaladtam, míg egyszer észrevettem, hogy éppen ellenkező irányba tévedtem, mint a merre ő haladhatott. A nagy tér miatt vettem észre ezt, mert ugyanarra a tere jutottam, a melyhez vezető utcán őt először megláttam és követni kezdtem.

Már késő este lett, a mire valahogyan hazakerestem. Az idő is megfordult, hideg eső verte végig az utcákat, ahol lépten-nyomon koldusok, elzúllott rézég emberek bajtak elő.

Szegényes szobámban most minden élénkebb színűnek látszott és a kedélyem egyszerre vidámabb lett. Mert most már van mivel foglalkoztatni a képzelődésemet, ideált találtam, a kiért rajongok és a kit felőrtöztetek mind ama varázslatos ragyogással, mely hozzáillő a legszebbhez és a legjobbhoz. Virágos, illatos tavasz támadt elém és otthonos lettem és el sem hiszik, mennyire megszerettem e gyilkosságban szereplőket is, a meggyilkolt férfit és a gyilkos asszonyt, kiknek tragédiája jelent nekem a boldogságot. Hiába tűnt el nyomtalanul

egyezőre vonatkozó akciójával szemben. Es most ez a sokat ócsárolt miniszterelnök egy csapással bebizonyította, hogy ura a helyzetnek és hogy jól megérdemelt a jól megokolt az a bizalom, melylyel a nemzet nagy többsége függ rajta.

Csak mondjon le báró Bárányffy mindenkor a nagy szónoki sikerekről; bátran lemondhat róluk, mert a tett embere ő s megvet minden frázisban gazdag szónoklást. Es éppen ez az, amire a nemzetnek szüksége van. Frázist már eleget hallott az ország, hadd lsson valahára megint tetteket.

Az új román kormány.

Arad, december 4.

Megirtuk, hogy Sturza miniszterelnök beadta lemondását. Károly román királynak. Most jó a tudósítás, hogy Aurelián vezetés alatt már új kormánya van Romániának.

A király bizalma előbbben a szenátus elnöke, Ghika Demeter herceg felé fordult, aki azonban agy korz miatt nem vállalkozott a kabinetalakításra. Ekkor kérte föl a királyt a feladatra Aureliánt, aki a nemzeti szabadelvűek támogatásával elfogadta a megbízást és már néhány óra múlva kezében volt az új kabinet névsora, a melyet a király jóváhagyott.

Az Aurelián-kabinet ekképp alakult meg:

Elnökség és az államjóságok: Aurelián.

Beltügy: Lascarescu.

Igazságügyi: Stoicescu.

Közmunkatgy: Porumbaru.

Vallás- és közoktatásügy: Marzesco.

Cantacuzenon az eddigi pénzügyminiszter megtartja tárcáját és Stoicescu volt közmunkaminiszter a külügyi tárcát veszi át. Stoicescu néhány napig, a míg hadügyminisztert nem neveznek ki, ennek a tárcáját is vezetni fogja. A parlament többsége. Alén Sturza Demeterrel, kijelentette, hogy az új kormányt erélyesen és őszintén támogatni fogja.

Sturza lakásában tudvalevőleg, főrésze volt Flevának, a diszidensek vezérének, a ki azt a népgyűlést rendezte Ghénadié elzárt metropolita érdekében, mely után a felizgatott nép a kamara elé vonult, hogy Aureliánnak, a Ház elnökének átadja, kérvényt Ghénadié érdekében. A nép állítólag behatolt a tanácskozó teremhez vezető folyosókra, mire a rendőrség vad dühhél rontott neki és igen sokat lekaszabolt. Ezek miatt a vérangszések miatt Bukarest polgárságában általános volt a felháborodás, melyet Fleva nagy szenvedélylyel szított. A kikerülhetetlen interpelláció és annak következményei előbb sza-

viszont fogom őt látni és beszélni fogok vele. Ott a tárgyaláson, a mikor a gyilkos felett ítéletet hoznak, mindenesetre találkozunk és kiismerem a lelkületét, meg fogok ismerkedni a hangulatával és törekedni fogok érte, mert a sors is így akarja.

Ezen az éjszakán borzasztó álmaim voltak. A gyilkossági jelenetet láttam, most még világosabban, mint akkor, a mikor valóságban előttem történt. De az alakok felcserelődtek. A rongyos, piszkos zubbonyú férfit helyett egy másik feküdt a földön: egy divatos gavalier, olyan, mint a minót az utcán kocsin sokat láttam. Az arca sem a szerencsétlen emberé volt, hanem sima, gondosott, mosolygó halvány arca. A seelymes ing azonban szakasztott úgy fel volt tépve, mint amannak durva vászna és mellőlől a nagy sebektől a vér patakzott. A haldoklón pedig nem az a nyomorult munkásné térdelt, hanem az én gyönyörű szőke ideálom. A hogy karcsu alakjával lehajlott és orczái a szenvedélytől kigyulladtak, borzasztó leplezettségében még vakítóbb szépségű volt. A kést ő lassan tette az áldozat kezébe, de nem futott el, hanem felém fordult és mosolyogva, kaczeron tekintve rám, így szólt: Ugy-e látta, hogy nem én öltem meg, hanem önmaga által halt meg, ugy-e látta? En pedig egyre ismételttem: „Igen, én láttam!“ és a mikor a tömeg összegyűlt, az asszony mellé állottam és hangosan kiáltottam: „En láttam, hogy ő öngyilkos lett;“

badult Sturza, midőn beadta a Sinaiában időző királynak lemondását Most, a nemzeti szabadelvűek értekezletén szóba került a Flevával való kibékülés kérdése.

Az eszmét azonban egyelőre elejtették, különösen az arra való tekintettel, hogy Fléva úgy a legutóbbi tüntetések, mint legkivált a metropolitakérdésben elfoglalt merev álláspontja miatt ezidőszereint lehetetlenné tette magát.

Beavatott körökben különben a kabinet bukását Statesou volt igazságügyminiszternek tulajdonítják, aki a minisztertanács legutolsó ülésén beadta lemondását. Mint-hogy a miniszteriumnak már több tagja amugy is kilépni készült a kabinetből és Statesou nem volt rábirható a bennmaradásra, Sturza kénytelen volt a királynak a kabinet lemondását táviratilag bejelenteni.

A király e távirat következtében Szinajából Bukarestbe ment. Statesou, volt igazságügyminiszter, bátyja a bukaresti rendőrfőnöknek, aki az említett rendőri kihágások miatt kénytelen volt lemondani. Mondják különben azt is, hogy a király és a volt miniszterelnök közt az új metropolita választás kérdésében is támadt véleménykülönbség. Sturza ugyanis a nagy kollégiumot már a múlt hétfőn akarta összehívni, míg a király előbb a kedélyek lecsillapulását akarta bevárni s csak úgy hívni össze a kollégiumot. Ez okból maradt el a kollégium egybehívása.

Jellemsző, hogy a szabadelvűek és konzervatívek egyaránt csak átmenetinek tekintik Aurélián kabinetjét, de míg a nemzeti szabadelvű párt abban tartja, hogy a metropolita kérdés elintézése után újra Sturza lesz a miniszterelnök, addig a konzervatívek maguknak vindikálják a jövőt. Politikai körökben fel is tűnt, hogy a király a múlt vasárnapon Categorical, tegnapelőtt pedig Carpot a konzervatív és junimista párt két vezető tagját hosszabb kihallgatásán fogadta.

Tegnap különben újabb tüntetés volt Nicou, Filipescu, Victorianescu és más konzervatívek vezetése alatt, de a rendőrség nehézség nélkül szétoszlatta a botokkal felfegyverkezett tüntetőket.

Megyei és városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1896-ik évi decz. hó 9-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

16. A polgármester előterjesztése Pinterics Károly rendőrtizedes nyugdíjaztatása iránt.

17. A tanács jelentése a Shone rendszerű csatornamű felülvizsgálatáról leérkezett vélemény tárgyában.

18. U. az a Shone rendszerű csatornamű

f. évi augusztus és szeptember havi üzemben tartási költségei tárgyában.

19. U. az Jiraszek Nándor által eladásra felajánlott a Boczkó-utca végén lévő 882 négyszögöl területű üres telek megvétele tárgyában.

20. U. az Reich B. Károly által bételt nagylegelőbeli 294. ¹⁸⁶/₁₁₀₀ hold föld haszonbéri biztosítéka tárgyában.

21. U. az Hay Józsefnek az általa bérelt nagylegelőbeli 1. sz. 65—627/1100 hold föld haszonbérletének Verzar Márton és Maffei Gézára való átruházása iránti kérvényére.

22. U. az Jankovits Györgynek az általa bérelt nagylegelőbeli 2. 6. 7. 8. 9. és 10 sz. 23—1044/1100 hold föld haszonbérletének Brán Györgyre való átruházása iránti kérvénye tárgyában.

Arad, 1896. évi december hó 4-én.

Kiadta

INSTITUTORIS KALMÁN,
főjegyző.

IDŐJÁRÁS.

Légyvadász: reggel 7 órakor 772.0 milliméter, délután 2 órakor 770.7 milliméter. Mőmérék: reggel 7 órakor C° — 15.0, délután 2 órakor C° — 8.1. Szél: tránys és erős: reggel 7 órakor EK. 1. délután 2 órakor DK. 1. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Deczember 5. —

Száraz. — Hideg.

HIREK.

Arad, deczember 5.

Vonatok indulása

ARADRÓL:	
Budapestre gyv. reg.	8.18
sv. de.	11.30
tv. da.	3.56
sv. este	9.35
Csabára (péntek) de.	12.—
Szolnokra vv. reg.	5.10
Tóváros sv. reg.	6.30
sv. da.	4.30
gyv. este	7.02
Soborsára vv. da.	2.30
Temesvárra sv. reg.	6.30
sv. da.	11.25
vv. da.	5.—
Szegedre sv. reg.	4.45
sv. da.	3.46
vv. da.	4.10
N.-Halmágyra sv. reg.	6.35
sv. da.	11.55
sv. da.	4.50
M.-Hegyesre vv. da.	2.30

Vonatok érkezése

ARADRA:	
Budapestről sv. reg.	6.05
sv. da.	3.55
gyv. este	6.22
Csabáról (péntek) reg.	7.—
Szolnokról tv. reg.	9.10
sv. este	8.47
Tóváros vv. reg.	6.54
gyv. reg.	3.08
sv. da.	10.50
sv. este	8.55
Radnáról tv. da.	3.12
Temesvárról vv. da.	10.43
sv. da.	3.44
sv. este	10.55
Szegedről sv. da.	8.45
sv. este	6.42
sv. éjjel	10.26
N.-Halmágyról sv. da.	8.08
vv. da.	11.05
sv. este	6.34
M.-Hegyesről vv. da.	12.50

Deczember 5. Szombat. Róm. kath. naptár: Szabbas. — Protestáns naptár: Szabbas. — Israellita naptár: Szabbas, Mikkoa, Roschodes. — Görög-keleti naptár (november 23.): Amphil. — A nap két 7 óra 34 perceskor, nyug-

szik 4 óra 8 perceskor. — A hold két 9 óra 10 perceskor, nyugszik 4 óra 42 perceskor.

Deczember 5. A nagyhalmágy-brádi vasút ünnepélyes megnyitása.

Deczember 7. Az aradi fiatalság batyu-bálja (Iparosház.)

Deczember 8. Az aradi gazdasági egyesület ülése délelőtt 10 órakor (Kereskedelmi karnara.)

Deczember 9. Aradváros kösgyűlése délután 4 órakor. Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Deczember 1-ével új előfizetést nyitott lapunkra a kiadóhivatal. Kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani s lapunkat jóakarattal ajánlani, terjeszteni sziveskedjenek.

— Hieronymi Károly valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő, a tegnapi is jobbára látogatók fogadásával és vizitek tételével töltötte el. Számosan tisztelegtek nála, kérelmező azonban csak az a küldöttség volt, melyet Péterffy Antal vezetett. Ez is annyira magán, mint közügyben kérte a képviselő befolyását a belügyminiszternél, hogy a lovasut eladása ellen beadott felebbezésnek helyt adjon. A déli órákban felkereste feledhetetlen emlékt régi jó barátjának, néhai Boros Beninek özvegyét, a nap folyamán látogatást tett még Vásárhelyi Bélánál, Vásárhelyi Lászlónál, Bánhidyal Antal bárónál, Bing Vilmosnál, Deutsch Bernálnál, Tedeschi Viktornál, Hász Sándornál, Kohn S. N. nál, Nikodem Jánosnál stb. Megtekintette a népkönyvtár, majd az arad-csanádi gazdasági bankot, az aradi és csanádi egyesült vasutakat, az aradi és csanádi egyesült vasutakat, ahol hosszasan konterált az aradi pályaudvar kibővítését tárgyában. Ebédre Fábian László főispánhoz volt híva, ahol a főispán kedves neje, bájos leányán és Senk Ferencz pécskai fősolgabíró, valamint Fábian Lajos kir. törvényszéki bíróné kedves neje jelen voltak: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester, Végh Aurél kir. tanácsos állami jószágigazgató, az aradi szabadelvű párt elnöke, Vásárhelyi Béla az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, Sallot Domokos főkapitány, Institoris Kálmán városi főjegyző, Ortutay Gyula, Boles János és Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő, Krausz József kir. pénzügyigazgató, Mark Károly magy. kir. államvasuti üzletvezető, Múlek Lajos dr. volt országgyűlési képviselő, Nikodem János,

ez az asszony ártatlan, ezt az asszonyt én ismerem! Most azonban a neveiket nem írták fel, hanem csak neveket csöndesen, úgy mosolyogtak, mint azok az emberek, kik utánunk tekintettek, a mikor én a csodás bűvöllettel előttem haladó asszonynak a nyomában mentem, az idegen város megtévesztő utas ismeretlen tünemény után.

III.

Másnap a hírlapi tudósításokban olvastam lehetett az eset borzalmas leírását. Részletlenül kezdtek az okokat, a melyek az asszonyt rávehették, hogy isszkos urát meggyilkolja. De ismertették a gyilkos vallomását is. A asszony elmondta, hogy az urával rosszul élt, szeretőt is tartott, de hisz est mindenki tudta, még a férje is, azonban, hogy ő ölte meg tagadja. A szerencsétlen öngyilkos lett, mert meggyűlölte az életet és ő épen azért szaladt utána, hogy visszatartsa. Ezekre a körülményekre — így visszatart. Ezekre — az esemény tanu: fognak világosságot vetni, mert épen abban a pillanatban két szemtanu volt jelen, egy arra menő elegáns ruhájú szép nő és egy fiatalember, kik az ajtó előtt megállottak.

Még aznap megkaptam az idézést és délután kihallgattak.

— Mondja el kérem — szólott a vizsgálóbíró — mit látott az esetből. Legjobb tu-

dása szerint, hiven beszélje el, mert vallomására esetleg meg kell esküdnie.

Én még még most is a tegnapi nap gyönyörű tüneményt láttam és az álomkép kegyetlenségében is csodás szépségű asszonyt. Láttam, hogy a két az áldozat szívébe dől s annak hőrgését hallottam, kimulását láttam. A nő szemében a gyöngéd lélek ragyogott ismét, mely első látásra engem magával vont és elhitette velem, hogy a legszentebb és legtisztább és az alkonyodó nap aranykévi a ő szöke hajkoronájába fonódtak. Megreszkettem a bíró vallatására. Hogyan tegyem? Eláráljam őt, ki bizonynyal ártatlan és ha bűnös volna is, előttem szent, ellene tanuskvdnom nem szabad. Zavarta, igen akadosva feleltem, de a bíró nem vett ebben semmi különöset észre.

— En — így válaszoltam — jóformán nem is lehetnék tanu. Én egyébbel voltam elfoglalva akkor az utozán és csak akkor néztem arra, a mikor az az ember elterült a földön, én, én.

Most megerősödött az elhatározásom, mert kívülről, mintha az én szöke ideálom hangját hallottam volna és egyszerre azt hiszem, kiáltva vallottam:

— En azt láttam, hogy öngyilkos lett!

A bíró nem sokára elhoosájtott. A lépcsőről még egyszer szerettem volna visszatérni s már ugy voltam, hogy megforduljak, bevalljam a hamis tanuságtételt. Azonban most a másik tanu jött velem szembe: Schell Jolán.

Egy percara megállott a lépcsőn és hirtelen szót:

— Ugy-e nem árulta el azt az asszonyt? — Nem! — feleltem halkán.

Megfogta a kezemet és gyöngén megszorította az ő kis puha, meleg kezével:

— Így jól tette — sugta — az olyan asszony, a ki a férjét megöli, csak büntet, de ő már előbb bűnhődött...

Nem értettem egészen est a filozófiát, de az örök kapcsolatot láttam meg benne, mely bűnös asszonyokat minden más korlátot letörve, szigorúan egymáshoz csatol.

A gyilkos nőt fel is metették és én megáirattam szép ábrándomat, mely olyan volt mint egy bűnben fogamzott dal...

... Azóta sok idő mult el. A pőr már rég elavult. Megöregedtem, szivem és gyűlölet szárnyalás megszűnt. Elaggottan és hitetlenül maradv megoszoktam már az eszerszenvedélyű nagyvárost és megértettem a sorvasztó küzdelmek sok változatát.

Valahányszor azonban ily ragyogó szöke asszonyokat átvillanni látok az utcákra verődő aranynapsgárral: eszembe jut az én nagy ábrándom története és úgy gondolom, hogy a legbűnösebb asszonyok mindig kapnak felmentő tanukat, ha ilyen pártfogója van a vétkesnek.

N a c h t n e b e! Ödön és L e n d v a y Sándor az aradi szabadelvű párt titkára. Ebéd alatt az első pohárköszöntőt a szivélyes házigazda mondotta illusztris vendégére, Hieronymi Károlyra, örömeinek adva kifejezést a felett, hogy őt háza legbensőbb barátai egyikének számíthatja. A képviselő reflektált a főispán szavaira s megköszönte az ő baráti megemlékezését. Majd kiemelte a főispán azon bölcs tapintatát, melyet az ideai országgyűlési képviselőválasztáson páratlan igazságszeretettel tanusított. Eltette őt és családját. N i k o d e m János szintén miut a főispán családjának régi, öreg barátja kér szót, a ki közel három évtized óta szerencsés azal összeköttetésben lenni s a család nem egy tagjának nevelője, tanítója is volt. Ez összeköttetés révén élte F á b i á n Lajost és nejét. B a r a b á s Béla dr. a család gyöngyét, E l l a urhölgyet élte s a főispán derék fiát S e n k Ferenget, aki bizonyára meg fog felelni a közpályán való működésével azon szép reményeknek, amelyet hozzá fűznek. A társaság a legjobb hangulatban, késő délután oszlott szét. A képviselő ezután ismét látogatásokat tett, este pedig a „Központi szálló“ díszes külön éttermében vacsorált, ahol pártkülönbség nélkül nagy közönség jelent meg s zajosan ünnepelte a szeretett képviselőt. Ma részt akart venni a nagyhalmagy-brádi vasut megnyitáson, de az idő zordsága miatt tegnap este lemondott erről a szándékáról. Ma reggel a gyorsvonattal visszautasik a fővárosba. Miután különös óhajként fejezte ki, hogy a kemény hidegben semkinek sem akar, ha csak pillanatnyi kényelmetlenséget is okozni, nem kísérik ki testileg bocsuvétel végett. A város nevében S a l a c s Gyula polgármester, a szabadelvűpárt nevében V é g h Aurél elnök mennek ki vele a gyorsvonathoz.

— A püspök útja. D e s s e w f y Sándor megyés püspök ma érkezik haza Budapestről, ahol a püspöki konferencián részt vett. A püspök az adventi idő alatt temezvári aulájában fog tartoszkodni és a karácsonyi nagy misén, ha egészsége engedi, ő fog pontifikálni és prédikálni. A jövő évi nagy bérmakörutja programját szintén most fogja megállapítani, valamint az egyházmegye több megüresedett parochiájára vonatkozólag még karácsony előtt várható a püspöki intézkedés.

— Arad villamvilágítása. A város villamvilágítása tekintetében a G a n z és társa cég által beadott ajánlat tárgyalására a tanács V a r j a s s y Lajos gazdasági tanácsnok elnöklése alatt egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai: S a r i o t Domokos főkapitány, V i r á g h Lajos főmérnök, B u n d Henrik főszámvevő, ifj. N a c h t n e b e l Ödön almérnök, N e u m a n Dániel, N e s n e r a Aladár igazgató, P e k á r Károly főmérnök, S z é k e l y Miksa és F é n y e s Dezső. A bizottság tegnap délután 4 órakor ült össze az elnök hivatalos helyiségében s beható tárgyalás alá vette a cég propositióját, mely nemcsak azokat az utókat vette tervbe, melyekben eddig csak petroleumvilágítás van, hanem ajánlatot tett ivó és izzó lámpák felállítására azon utókba, melyek már gázzal világítottak. A bizottság véleményét ma nyújtja be a tanács elé, mely aztán az ajánlatot a saját megjegyzéseivel a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

— A nagyhalmagy-brádi vasut megnyitása Szép ünnepe lesz a mai az aradi és csanádi egyesült vasutaknak: a munka, az előretöréves üli diadalát a természet adta akadályok felett. A civilizációs bevési nevét a büszke kösziklákra, áthidalja a vízekásta mélyedéseket s egy alapkövet épít a nemzeti kultúra s fejlődése épületéhez. Fáradságot nem ismerő kitartással, nemes abícióval, jeles szakképzettséggel működik a társulat már évek óta e

fontos terv létesítésén s ma midőn büszkén rámutat az ő munkájára, az ő alkotására, azal a biztos tudattal adta azt át a közforgalomnak, hogy hivatását lelkiismeretesen teljesítette. Fényes ünnepélylyel nyitja meg a társulat a nagyhalmagy-brádi új vonalat symbolumaként azon fényes missiónak, melyre azolgal. A kereskedelemügyi minisztert dr. N á r a y Aladár miniszteri titkár képviseli. részt vesz továbbá valószínűleg H i e r o n y m i Károly képviselő is. Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága teljes számmal jelenik meg e fontos aktusnál B o h u s Zsigmond br. elnökkel az élükön; Aradról azonkívül számosan rándulnak ki még a megnyitásra. A társaság külön vonaton indul Nagyhalmagyra reggel 7 óra 12 perczkor s valószínűleg csak az esteli órákban tér vissza. Az új vonal forgalomba helyezésére vonatkozólag a társulat az alábbi értesítést bocsátotta ki:

— Az arad-nagyhalmagy-vonalunk folytatását képező nagyhalmagy-brádi vonalrész K ö r ö s b á n y a és B r á d összeforgalomra berendezett állomásokkal 1896. é v i d e c e m b e r h ó 5-én a 112. sz. vegyes vonattal átadott a közforgalomnak. Arad, 1896. december 5. Az igazgatóság.

— Püspökszentelés Temesvárott. Rozsnyó új egyházfejdelme, I v á n k o v i c s János püspök, mint értesültünk, a jövő hét folyamán teszi le ő felsége a király előtt a főpásztori esküt. E főakciónál jelen lesz a közoktatásügyi miniszter. A felszentelés ideje is meg van már határozva. Es a jövő január hó elején lesz Temesvárott és Ivánkovics püspökök ott O s á s z k a György kalocsai érsek, D e s s e w f y Sándor egyházmegyei püspök és N é m e t h József osimzetes püspök fogják felszentelni. A preconisacióról szóló pápai bulla érkezését szintén a jövő hétre várják. Szokás szerint egy pápai kiküldött hozza el ezt. Ivánkovics János püspök valószínűleg csak a jövő év február havában teszi át püspöki megyéje kormányzatát.

— Az első villamos vasut osimen a „Pesti Hirlap“ tegnapi számában a következőket írja: Körülbelül két esztendeje lehet annak, hogy az ország legelső és szépen jövedelmező vasutja, az arad-csanádi vasutak, megkezdte a kísérletezést a tekintetben, hogy a hosszra nyuló pályán a villamos üzemet bevezesse. Mikor ennek a híre először telmerült, nagy szenzáció támadt, mert a nagy vasutak között addig még nem akadt olyan, amely villammal dolgozott volna, sőt még ma sincs. Az első kísérletek azonban, amelyek a vasutnak sok pénzébe kerültek, nem átöttek be s a legkiválóbb mérnökök sem tudták megoldani a kérdést. Most azonban alighanem nyelbe ütik a dolgot s így megtörténik az a nem mindennapi dolog, hogy egy magyar viczinális vasut a világ összes nagy vasutait túlszárnyalja s villamos erővel szállítja utasait Aradról Szegedre vagy Nagyhalmagyra, amik elég távol esnek. A kísérletek most növekvő erővel folynak s immár igen valószínű, hogy a siker nem marad el. Erősen hiszik, hogy a tavasz beálltával az arad-csanádi vasutak összes vonalain villamos üzemre rendezik be a személyszállító vonatokat, ellentétben a tehervonatokkal, amelyek elé tovább is gőzmozdonyt fognak.

— Vidák István áthelyezése. Mint bennünket Temesvárról értesitenek, az ottani gör. kel. szerb megyés püspök N o v a k o v i c s János eddigi nagykikindai gör. kel. szerb plébánost aradi esperesplébános-adminisztrátorrá nevezte ki, V i d á k István jelenlegi aradi szerb lelkészt pedig Nagy-Kikindára helyezte át.

— A püspök új titkára. Megirtuk már, hogy D e s s e w f y Sándor püspök titkára, dr. V á r a d y Arpád legközelebb miniszteri

osztálytanácsossá fog kinevezettni, a távozó I v á n k o v i c s János püspök helyére. A püspök új titkárnak W i t t e n b e r g e r Antal dr. püspöki ceremoniarist szemelt ki. A ceremonárius helyét pedig L á n g Dávid archivarinus lesz hivatva betölteni.

— Községnevek törzskönyvezése. P e r c s e i Dezső belügyminiszter egy, főleg közgazgatási tekintetben feletti jelentős esél eierése érdekében körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz. A magyarországi községel és egyéb helynevek egyeséges hiteles törzskönyvezését tűzte ki esélul, hogy ezáltal a minduntalan előálló és félreértésekre alapul szolgáló hibás elnevezéseknek elejét vegye. A törvényhatóságok a járási főszolgabírák illetve szolgabírák útján egy kérdőpontokból álló iv kitöltésére hívják fel a községek előjáróit, mely kérdőpontok magukban foglalják: az illető község hivatalos jellegű nevét, esetleg, ha a név idegen származású, annak közhasználatu kiejtését stb. Az adatok beszerzése után a nagyszabásu munka a legrövidebb idő alatt megvalósul.

— Háziorak figyelmebe. A hó és a háziorak egymásnak esküdt ellenségei. A kapitányi hivatal legalább ezt a tényt konstatalta, mert valahányszor megjelenik az a csillogó szemű vendég, a háziorak egymásután kapják a nyakukba a birságot. Igaz, hogy saját hanyagságuk is az oka ennek a kellemetlen ügynek, de végeredményképen mégis csak a hó szolgálatot okot a hanyagság hatósági konstatalására. Figyelmeztetjük ennél fogva az összes háziorakat, hogy házaik előtt a járdáról a havat letisztogatni el ne mulasszák, mert a kapitányi hivatal érzékenyen sujtotta már eddig, de fogja még erőbben sujtani az a tekintetben szabályrendelet ellen vétőket.

— Kinevezés a dohányjövédéknél. A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság S z t a r e k Dezső volt a r a d i dohányjövédéki gyakornokot Nyiregyházára segédtsiztósé, ifj. K o h á n y i Róbert a r a d i dohánybeváltási gyakornokjelöltet pedig gyakornokká nevezte ki.

— Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület folyó évi d e c e m b e r h ó 5-én (szombat) délután fél háromkor a polgári finiskola nagy termében kiigazítja az árva és elhagyatott gyermekeknek a téli ruhákat és lábbeliket. A ruhák kiosztásához az elnökség tisztelettel meghívja az egyesület választmányának s. tagjait, valamint minden gyermekbarátot.

— Hegyszéki ülés. Mária-Radna hegyközség december hó 6-án délelőtt 11 órakor megtartandó rendes hegyzséki közgyűlésére van szerencsem a t. érdekeit esölőttulajonosokat tisztelettel meghívni. P o p o v i t s Péter hegykapitány.

— Letartóztatott szélhámós. A szegedi rendőrség, mint tudósítónk jelenti, tegnap éjjel egyik népes söröcsarnokban érdekes szélhámóst tartóztatott le. Egy elegánsan kiöltözött fiatal urat, akiről még nem tudni hány embert csapott be, de valószínű, hogy sokat. Tegnapelőtt ment Szegedre a hol O r l e y n e k, hol V é r t e s y n e k adta ki magát, s lapokra gyűjtött előfizetést. Ugy mutatkozott be mindenütt, mint tartalékos honvédtörvos. Ily módon estére már honvédtisztek társaságába keveredett s ezek között ugyancsak kínos meglepetést keltett, mikor a rendőrség letartóztatatta a gyanuba vett szélhámóst. Késő éjjelig vallatták aztán, de nem akart fölvilágosításokat adni. Utóbb aztán annyit bevallott, hogy S i m e i Gyula a neve s levassági tiszt helyettes volt régebben. Mint ilyennek pár év előtt kellett letennie a rangját, midőn Pozsonyból egy idős mánás hölgyet Bécsbe szöktetett s ott letartóztatatták. Most adatokat esed össze róla a rendőrség s felvilágosításért a budapesti főkapitányasághoz táviratozott. A vizsgálat egyéb adatai még nem kerültek nyilvánosságra. Ez a svindler ur különben A r a d o n is járt a multkoriban s egyik vendéglőben nagy skandaliumot csinált, lopott is,

minek következtében letartóztatták s eltoloncsolták Belényesre.

— Egy aradi találmányról. Gyöngyösi Rezső aradi festő, kinek találmányáról: a vízmentes talpkenőőről annak idején bővebben referáltunk, a s z a b a d a l o m kinyerése végett találmányát szakközegek által megvizsgáltatta s annak eredményeképp a szabadságot felsőbb helyről tegnap megkapta.

— Elveszett gyermek. Reisz Mór ócsi Jakos 15 éves fia Arthur október 11-én hazulról eltávozott s azóta vissza nem tért. A szülők a legszorgosabb kutatást indították meg a környéken, de az elveszettnek nyomára mind-egyedig nem akadtak. Most meggyeszerzte elrendelték a körözését.

— A katonazene ma este 8 órától fogva Nagy Lajos vendéglőjének, a „Fehér Kerest”-nek pompás új téli kertjében játszik. Belépti díj 20 kr.

— Lopás a vasuton. Dentsch Lajos nyitrai megyei lakos november hó 26-án Erdélyből haza utazott Nyírára s a vonatnak egyik népesebb szakaszában foglalt helyet. — Mikor Gyomára érve, pénztárczája után nyúlt, azt sehohsem találta. Kutatta, kereste mindenfelé a kupéban, de az nyomtalanul eltűnt. — Szolnokra érve, azonnal jelentést tett a lopásról s a nyomozás távirati úton az egész vonalon meg is indult. A fővárosba érve, a kapitányságnál jelentést tett az ügyről, de a tettes kiletére nézve a legcsekélyebb felvilágosítást sem adhatta. Annnyit teljes bizonyosságnak tart, hogy a tárczát, melyben két száz forint volt, Arad és Gyoma között lopták el. Gyauja csak az ugyanazon szakaszban utazókra s főleg egy lengyel zsidóra és két katonára irányulhat, kik ellen egyes tanúk is terhelőleg vallanak. A fővárosi kapitányság megkeresésére az aradi rendőrség is folyamatosra tette a nyomozást.

— Figaró a képviselőházban. Carmauxban a szocialista savargások alkalmával elfogták Chauvin René francia képviselőt. Chauvin — aki még nagyon fiatal ember — ifjabb éveiben a borhály és fodrász művészet terén buzgólkodott. Ugy látzik esen a téren nagy tehetségei vannak mert a Theatre Français igazgatósága első fodrásznak szerződtette. A tehetséges Figarót különösen Reichemberg Susanne kedvelte, akit nagyon gyakran mulattatott a bőszesdű fodrász. Ennek a bőszesdűségnek köszönheti Chauvin, hogy a saint-denisi szocialisták képviselőjének választották meg. Amikor a mandátum a kezében volt, Chauvin ur a hajfodorítás és boretválás minden eszközét a sutba vágta. Eladta Rue des Archivesbeli tületét és azóta teljesen a képviselői hivatásnak él. De a bőszesdűségnek vége. Chauvin a kamarában eddig még egyetlenegyszer sem beszélt és csak szavazással vett részt a törvényhozásban. Érdekes, hogy a kamarában Chauvin körül csupa kopasz képviselő ül. Azt mondják, hogy az elővigyázatból történt. Mert a Chauvin körül ülők attól féltek, hogy egyszer Figaró urban feltámad a fodrász szenvedély... és lenyírja hamarjában a körülötte ülők haját...

— Kényes akta. A pénzügyminiszterium számvevősegi főnökeinek szobájába tegnap délelőtt egy kopottosan öltözött uriaszony lépett be, s hónap alatt egy csomaggal, melyet szó nélkül bele tett a mosdószekrénybe s azonnal nyugodtan távozott. A csomag csakhamar megmozdult és siri kezdett; megnézték s nagy rémületükre egy négy hetes gyermek árdogált a csomagban. A gyermeket senki sem akarta megélni elismerni s nagy tanakodás után végre jelentést tettek Graensstein államtitkárnak, hogy a gólya a miniszteriumnak egy kis babát hozott s hogy az apaságot nem akarja senki elvállalni. Az államtitkár a rendőrségre küldött, hogy az ügye pártfogásába a gazdaságnal jőzöget. Gyafók a rendőrtanácsos azonban vissza üzenté hogy ha a gyermeket oda vitték, hát csak maradjon ott, ott kell lenni az apjának is, csak keressék. Elváltás után egy szolgát az előjárósághoz küldötték, hogy vennie a gondjaiba a gyermeket, de az előjáróság sem vállalkozott rá. A gyermek pedig folytonosan sirt, viszont, a tisztviselők nem dolgoztak, hanem a gyermek esetét tárgyalták, találgatták, hogy

ki lehet az apja. Végre mert minden ügyet el kell intézni, beigtatták a babát az igtatóba, számot ragasztottak a pólyájára s Graensstein államtitkár harmincz forintot utalványozott a gyermek nevelésére. Az uttlvány a gyermek, mint iratosomó lekerült a kiadóhivatalba, ott bevezették a kézbesítőkönybe s az uttlványt és gyermeket a kézbesítővel elküldték dajkaságba egy asszonyhoz, a ki szabályszerűen átvette. A kényes akta tehát egyelőre elintézték, de hogy hogyan fogják akkor, ha az a harmincz forint elfogy, újra elintézni — ez most a pénzügyminiszterium legfogasabb kérdése.

— Kerékpár-ernyő. A modern technika legújabb vívmánya a kerékpár-ernyő, amely Ippi Bydeskuty Lajos és ifj. Pressly Aladár találmánya. A kerékpár-ernyőnek nemes hivatása van, meg akarja védeni a kerékpárost a nap és az eső viszontagságaitól. Az ernyőt ráerősítik a kerékpárra, aztán zughat a zápor, süthet a nap, kerékpáros vigan kerekéz tovább. Könnyen elhelyezhető s alkalmazható minden kerékpáron és bizonyára igaz öröme fog szolgálni minden kerékpárosnak, aki eddig lehetetlen volt az időjárás kellemetlenségeivel szemben.

— Megégetett tábornok. Nem elevenen, csak holta után égetik el Hübner Emil nyugalmazott vezérőrnagyot, akinek végrendelete sok fejtörést okoz a rokonságának. — Meghagyta ugyanis testamentumában, hogy halála után Góthába égessék el holttestét és ott is temessék el. A rokonok egyházi szertartással szerették volna eltemettetni az agg katonát s azért a bécsi hercegekhez fordultak, hogy engedje meg a holttest be-szentelését, de a bíboros érsek azt megtagadta. Erre a rokonság elhatározta, hogy az egyházi szertartást mellözi. A tábornok holttestét tegnap Bécsből Góthába szállították. — Hübner Emil vezérőrnagy Ferenc Ferdinánd főhercegnek katonai nevelője volt.

— Egy díjnak mint üthello. Debreczenben Sere Géz a törvényszéki díjnak a nyit utozán rálött feleségére, mert hűtlenségen kapta. Sere né éppen a kedvesével sétált az utozán, amikor a dühös férj revolverrel kezében halálra kereste. A lövés nem talált s az asszony udvarlója kicsavarta a féltékeny férj kezéből a revolvert.

— Antisemitizmus egy kaszinóban. A közelmúlt választások óta az egri kaszinó a politikai és telekeseti harcok színtere. Az ellenesek felvételi íveken ajánlotta az összes egri egyházmegyei papokat és tanítókat, az érseki és káptalani gazdasítzettek, eket fel is vettek, míg Militzer Gyula tekintélyes zsidó gőzmalomtulajdonost, aki a szabad-elpárt híve, visszautasította. Militzer ennek folytán az egész választmányt provokálta s az összes szabadelvű tagok kiléptek a kaszinóból. Az ügy városzerzte kinos izgatottságot keltett s a kaszinó vezetősége ellen nagy a felháborodás.

— Vonatkisülés. Komolyabb baleset történt tegnap temesvár-buzsiai vonalon, mely sok nehézség után csak nemrég nyílt meg. Medves mellett — mint Temesvárról írják — nyílt pályán a vonat kettős szintőres folytán kiskilt s belevágódott a szomszédos árokba. A hat utas közül egyik, Reisz temesvári rendőr, aki Bakovára tolonozot szállított, egy összezúzott ablaktáblán töbrendbeli sérülést szenvedett. Csikorgó hidegben, a nyílt pályán kellett várniok, míg Temesvárról segélyvonatot küldtek utánuk. A pálya rongálása folytán a vonalon egyelőre beszüntették a közlekedést.

— Az orleansi hercegné betegsége. Egy büszszi távirat azt a hirt hozza, hogy Mária Dorottya hercegné pár nap óta gyengélkedik. Az orleansi hercegné és a feleségének hétőn kellett volna elutazniok Brüsszelből, de az ut, a hercegné betegsége miatt elmaradt. Fülöp herceg Kufferrath orvost hívatta feleségéhez a Hotel de

Flandresba, s az orvos egyenesen megtiltotta, hogy a hercegné utra keljen. A francia orleanisták, akik az ő üdvözlésükre érkezték Brüsszelbe, hétőn mindnyájan elutastak.

— Miklós nagyherceg a magyar pusztákon. Miklós orosz nagyherceg Pallavicini Sándor örgróf osongrádmegyei birtokain napok óta vadászik egy főuri társasággal. A nagyherceg jól érzi magát a magyar pusztákon. A vadászat első napján 800 nyul és 500 fácán esett, me yből jórészt hozott terítékre a nagyherceg, a ki kitűnő lövő. A pusztaszeri vadászkastélyban lakik a társaság s esténként csigánysene mellett vannak. Egy izben tamburások is voltak náluk Dorosmárol. A főuri társaság még pár napig marad együtt.

— Őrült a vonaton. Lugosról írják, hogy Singer Jakab oboba-bisztrai kereskedő Karánsebesen felszállt a személyvonatra, hogy idegbaja gyógyítása céljából Budapestre utazzék. A kupéban a kereskedő hirtelen pőrre vetődött — nagy rémületére az ugyanazon szakaszban utazó hölgyeknek — kik fellármásták a vonat személyzetét. A kalauzok a szerencsétlen őrültat őrizet alá vették s a legközelebbi állomáson átadták a csendőrségnek.

— Az elmaradt haszon. Tegnapelőtt este, mint Bécsből írják, két fiatal konstantinápolyi diák, mindkettő katolikus vallású és görög nemzetiségű sétált a Rothenstrassen. A járdán egy csapat fiatal suhanczok akadtak össze, akiknek egyike megragadván a békés diák szakállát, így kurjongatott: „Szép kis zsidóska vagy!” A diák rendőrt hívott, de a rendőr nem akarta bekisérni a suhanczot, hanem azt a tanácsot adta a diáknak: pőrölje be a bíróság előtt becsületsértésért. A diákok erre maguk kísérték be a csendősvárót, aki a kapitány előtt fenbájázon azt követelte, fizessen neki a diák hatvan forintot, mert anyai kára volt abból, hogy az utját megszakították. Ez a kár ugy látszik, tetemesen meg fog növekedni, mert a rendőrkapitány hűvőre tetette a kis antisemit.

— Katonatisztok egy szerkesztő ellen. Brünben a cseh újságok a következő táviratot közlik: Tegnap este fél 10 órakor, mikor a közönség a színházból kifelé jött, a színház közelében Meissner Emil itteni lapaszerkesztőt két katonatiszt, névszerint, Krausz főhadnagy és Ganser hadnagy megtámadták és kardjaikkal súlyosan megsebesítették. Előtte való nap délután állítólag a katonatisztok egyike az utozán bottal támadta meg a szerkesztőt, s mely az utóbbi védekezése közben eltört. Ennek a jelenetnek volt a színház előtti jelenet folytatása. Az ügy előzménye állítólag az, hogy a szerkesztő megtagadta egy afferre vonatkozólag a helyreigazítás kiadását. Az ügyben az illetékes katonai hatóságnál megtették a följelentést, Meissner ellen pedig valószínűleg becsületsértési pert indítanak.

— A menyasszony tragédiája. Az esküvőre készülődtök Sarudon egy szép menyasszony, Kiss Anna. Varrta anyjával együtt a kelengyét és varrás közben a minap — mint egri tudósítónk írja — valami kisülés fölött összeveszték. Az anya heves, durva asszony és egy bottal irgalmatlanul rácsapott a leányra, aki sírva szaladt ki ekkor az utozára. Rá sem hereditettek, azt hitték majd visszajön. De bizony éjjel is elmult és nem jött meg a leány és nem jött meg reggelre se. Akkor kezdtek keresni, de hiába. Néhány napra után a magyarádi kerülő megtalálta az egyik pusztai kutban. Mikor az anyának híral vitték leánya halálát, egy sikoltással összerogyott és meghalt.

— Telefon-összeköttetés Budapest és Flum között. Danieli Ernő báró kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy a vonal építése a most folyó építések után nyomban foganatosra vétessék.

— Egy aranykerető szemüveg veszett el esztörtökön este a banket alatt a „Fehér Kerest” udvarhelyiségében. A becsületes megtaláló jutalomban részesül, ha szerkesztőségünkbe elhozza.

—x— T. olvasóknak ajánljuk Gröber Lajos kosárfonóját. (Budapest IV. Kigó utca 8.) hol utasó-, virág-, papir-, kosarak-, újságtartók stb. a legeszebb kivitelben jutányosan kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

—x— Késmárky és Ilés, Budapesten a leg-híresebb özégek egyike, Kossuth Lajos utca 9. és 10. szám alatti üzlethelyiségeit legközelebb a külön e oszlopra épülő áruházba (Kossuth Lajos utca 12. szám) helyezi át, minél fogva az összes előemelti dísmű, stb. árukészlet árait 20—50 % -kal lezállította. Félreértések kikerülése végett megemlítjük, hogy a régi, híres „Kerepesi Bazár“ nagy raktárai és helységei továbbra is fennmaradnak, sőt ott is az oly szilárdul megasabott cikkeknek, mint a 2 frton felüli francsiabak és hintalovak, 10 % -ot enged.

HYMEN.

Vértán Péter temesvári állami anyakönyvi felügyelő ma délelőtt 10 órakor lép házasságra Aradon öv. Schaffner Adolfné urnő bájos leányával, Margit kisasszonnyal. Az esküvő díszét emelni fogja az a körülmény is, hogy a főispán felhatalmazása folytán Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester fogja összehadni az új párt. Tanúkjlesnek: Deschán Achill, Temesvármegye alispánja és Pálffy Viktor szegedi városi tanácsnok. A polgári esketés után a minoriták templomában az egyházi áldást is felvessi az új pár.

Makó Lajos, a szegedi szentársulat igazgatója, ma tartja esküvőjét Aradon a szegedi színház volt kedvelt tagjával: Abroy Aranka kisasszonnyal, Abroy Károly fővárosi íróársunk bájos leányával. Az esküvő Abroy Aranka nagybátyjának: Varga Imre tanárnak a házában történik. A násznagy tisztelet a menyasszony részéről Illyés Bálint országgyűlési képviselő, a vőlegény részéről Szikszay debreczeni ügyvéd teljesítik.

Tergovcsics Jenő kultuszminiszeri számtiszt osztorlőrökön lépett házasságra Gyorokon Benosur Dániel kedves leányával Szidonia kisasszonnyal. Az ifjú párt Tabaajdi Gyula anyakönyvvezető adta össze, az egyházi áldásban pedig Csák József ev. ref. lelkész részesítette. Az esketési szertartások befejezte után Bentzur Dániel házában fényes lakomára gyűlt egybe Gyorok intelligenciája. A lakoma folyamán Hász Sándor kir. tanácsos és Virágh Lajos főmérnök mint násznagyok mondtak pohárköszöntőket. Varsasany tanfelügyelő, Benkó miniszeri fogalmazó, Molnár Lajos és Pálya Mátyas pohárköszöntői pedig már a tánczra perdülő ifjuság saájában veszték el.

GYÁSZROVAT.

† Fährdrieh József. Egy jeles katona elhunytáról értesít az alábbi gyászjelentés: A nyugalmazott os. és kir. tisztek egy a saáját, mint az elhunytak tisztelői és barátai nevében is mély fájdalommal tudják a hű bajtárs és jó barát Fährdrieh József, nyugalmazott os. és kir. huszár százados urnak, tulajdonosa a két hadi érdemnek és szolgálati keresztnek, folyó évi december hó 4-én, hajnali 2¹/₂ órakor történt jobblétre eszenderültét. A boldogult hült tetemei december hó 5-én, d. u. fél 3 órakor fognak Orozy-utca 4. sz. alatti házból r. k. szertartás után, a felső temetőben örök nyugalomra tétetni. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat folyó évi december 7-én délelőtt 10 órakor fog a t. Minoriták templomában az egek Urának bemutatni. Aradon, 1896. december hó 4-én. Áldás és béke poraira!

† Rehák Ödön. Az alábbi gyászjelentést részvétellel vettük: Alólirottak a maguk és számos rokonaik nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik (felejtethetlen, forrón szeretett jóneje, anya és testvérek) Szemerjai Rehák Ödön, szül. Lemhényi Zsigmond Emmának, folyó évi december hó 4-én, reggeli 8 órakor, életének 56-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó évi december hó 5-ik napján, délután 3 órakor fognak a róm. kath. sirkert-

ben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó évi december hó hó 7-én, reggeli 9 órakor fog a t. Minoriták templomában az egek Urának bemutatni. Áldás és béke hamvaira! Arad, 1896. december 4-én. Szemerjai Rehák Ödön, férje. Szemerjai Rehák Anna, leánya. Lemhényi Zsigmond Gyula és neje Mártoni Vilma, László Ferencné szül. Lemhényi Zsigmond Etelka és férje László Ferenc, Lemhényi Zsigmond Dénes és neje Oltványi Emma, testvérei és azok gyermekei.

TANÜGY.

(—) A javító tanképesítő vizsgálatok tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a javító vizsgálatra utasított tanító- vagy tanítójelöltek akár osztály, akár tanképesítő javító vizsgálatot rendszerint csak azon képző-intézetnél tehetnek, a hol javító vizsgálatra utasítottak. Hogy kivételes esetben a javító-vizsgálat más intézetben legyen lehető, annak engedélyezését a miniszter magánk tartja fenn. A magyar nyelvből megbukott tanulók is, akár hallgattak magyar nyelvi póttanfolyamot, akár nem, csak azon képző-intézetnél tehetnek javító-vizsgálatot, a hol ezen tantárgyból elégtelen osztályzatot nyertek; a magyar nyelvi póttanfolyam vezetőit a miniszter utasította, hogy az ilyen jelölteket a tanfolyam végeztével vizsgálatra ne bocsássák.

MULATSAGOK.

(=) Az aradi kereskedők lőre ma este 9 órakor tartja a központi szálló dísztermében első házi-estélyét, mely remélhetőleg azon kedvelt estélyekhez fog tartozni, melyeket a kör vigalmi bizottsága oly sikeresen rendezni szokott, egyébirant szóljon a következő műsor:

1. Hármas (Trió) Pleyertől, előadják: Holzer J., Eles Béla és Mayer Ede urak. 2. a) „Millióra“ Tarnaytól b) „Népdalok“ Dankótló éneklők: Albrecht Vilma és Basch Ida urhölgyek. 3. Moskovsky „Keringő“ szongorán előadja: Reinert Kamilla urhölgy. 4. Tavaszdal, Mendelssohntól előadják: Holzer J., Eles Béla és Mayer Ede urak.

Hangverseny után táncos lesz. Az érdeklődés e mulatság iránt nagy és így sikerülmi fog.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Fourchambault család, szíamé, Szombat: Furosa háboru, operette. Vasárnap: Délután: Angyal Bándi népszínmű. Este: Vigécek, bohózat.

A Fourchambault család.

— November 4. —

(Sz. I.) Rossz idők járnak a színházra. Ma még a tegnapi is kisebb közönség volt ott. Pedig az előadás jó volt, egészen jó volt. Olyan kellemes nyugalommal nézhette az ember végig, a milyen kellemes, mozgalmában csendes az Augier darab levegője. Legföllebb a színház levegője bántotta az embert: egy kicsit hideg volt. Bácsné ma is olyan finom művészettel játszotta Fourchambaultnét, mint mindig. Olyan egyszerűséggel fejezi ki a hű, gyöngye szeszony szélsőségeiben járó érzéseinek a komikamát, hogy a lélek egész gyönyörűségével nézzük.

A kis közönség méltán tapsolta őt is, Paulainét is, a ki Letellier Marit játszotta assai a bensőséggel, mélyvel a művésznő a jósnak mindannyiszor hangot ad. A többi szereplő közt igen jól ki fejezte a sallangos udvariasság mögé rejtőző számítás Szendrői prefet szerepében a kielégítettek Bácsa becsületes Fourchambault, Tompa a derék Bernard, Balla a léha, de jólelkű Leopold szerepében. Fóti Frida is teljes igyekezettel illeszkedett be a keretbe, de hangjának fogyatékossága megakadályozta a sikerben. Mészáros Giza jobb Blanche lehetett volna.

* Girardi megint válik. Egy ízben megirtuk, hogy Girardi és Odilon a bécsiak két kedvenc művésze megbékélt és a beadott válpöört visszavonták. Most újabb fordulatot jelent ismét egy bécsi értesítés. E szerint az osztrák főváros színezköréit most egyéb sem foglalkoztatja, mint Girardinak Januerele a Carl-színház igazgatójával való meghasonlása, mely most kenyértörésre került. Girardi tegnapelőtt tudatta az igazgatóval, hogy nem lép fel többé a Carl-színházban. Ezzel az afférral összefüggésben van a Girardi válpöore, amely már legközelebb el fog dőlni. Felesége Odilon asszony, a kiváló művésznő ma ismét elhagyta férjét és fogadóban bérelt lakást. Girardi ügyvédje dr. Patta, akit tegnap fel is keresett a képviselőház ülésén, hogy nyomban megindítsa a válpöort.

TÁVIRATOK.

Tüntetés egy egyetemi tanár ellen.

Budapest, december 4. (Saj. tud. táv.) Nagy tüntetést rendeztek a budapesti orvostanhallgatók Kovács József dr. egyetemi tanár ellen. Az ifjuság felháborodását Kovács állítólagos roszakaratu magatartása okozta a szigorlatok alkalmazásával, a midőn is hallgatóinak 80 százalékat elbuktatja. A tüntetés híreire egy rendőrtisztviselő járt Ajtá professzornál, felajánlván rendőreit a tüntetés megakadályozására. Ajánlatát nem fogadták el. Az ezerre menő orvosnövendékek először Kovács klinikája elé vonultak, ajtaját betörték, de a professzort nem találták ott. Ajtá egy pár tanártársával igyekezett az ifjuságot lecsillapítani, de sikertelenül. — Később megtudták, hogy Kovács betegeivel foglalkozik, behatoltak a műtő terembe, abczugolva, tüntető zajjal. Kovácsnak szavai elvesztek a zajban. Esetleg nagyobb baj is történt volna, ha rendőrök kocsiját nem őrzik.

Budapest, december 4. (Saj. tud. táv.)

A medikusok gyűlést tartottak, melyen rendkívül elkeseredetten beszéltek Kovácsról, bolondnak, gonosznak elmondták s nagy vita után abban állapodtak meg, hogy memorandumot nyujtanak át az egyetemi tanácsnak, proponálván, hogy szólítsa fel Kovácsot előadásainak a jelen évben leendő beszüntetésére. A határozatot viharos éljenzéssel fogadták a növendékek. Hírlik, hogy Kovácsot az ellene folytatott demonstráció annyira elkeserítette, hogy állásáról lemondani készül.

O-Buda képviselője.

Budapest, december 4. (Saj. tud. táv.)

Az ó-budai kerület mandátumáról Vörös László államtitkár lemondott, helyébe Országh Sándort jelölték. Ezzel szemben egy ötven tagu küldöttség a szabadelvű klubban felkérte Bánffy báró miniszterelnököt, hogy jelölje Fettesich Andor grófot. Bánffy a felhozott argumentumokra hajlott s hivatalos jelöltül Festetich Andor grófot jelentette ki.

Az ellenzék s az indemnity.

Budapest, decz. 4. (Saj. tud. táv.)

Az ellenzéki pártok holnap tárgyalják az indemnityt. Hír szerint, tervük az, hogy rövid indemnity-vitát provokálnak, szemrehányván Bánffynak, hogy a parlamentet kényszerhelyzetbe hozta.

A francia trónkövetelő.

Brüsszel, december 4. (Saj. tud. táv.)

Francia felszólításra a belga kormány udvariassan felszólította orléans-i

Fülöpöt, hogy Belgiumban tartózkodjék minden politikai ténykedéstől.

A pestis.

Bombay, december 4. (Saj. tud. táv.)
Több európai pestisben megbetegedett, kettő meghalt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, december 4.

A külföldi lanya árjelzések folytán az árak nálunk is némi veszteséget szenvedtek, mely nem tartott sokáig, mert ma már ismét a szilárd irányzat került felszínre.

Piacunkon a lanya árjelzések figyelmen kívül maradtak, mert főleg iparvállalataink élénk vételkedvet mutattak és a teljes napi árakon vásároltak.

Behozatott mintegy 1000 métermázsa buza és mintegy 500 métermázsa tengeri, a mely a következő árakon kelt el:

Uj-b u z a I-ső minőségű 7 forint 40 krtól 7 forint 50 krig.

Uj-b u z a közép minőségű 7 forint 20 krtól 7 frt 30 krig.

Uj-t e n g e r i morzsolt 2 forint 70 krtól 2 frt 80 krig.

R o z s — névleges jegyzés — 5 forint 80 krig.

Z a b — névleges jegyzés — 4 forint 90 krig.

A r p a — névleges jegyzés — 8 forint 70 krig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos oszág jelentése. —

Budapest, december 4.

G a b o n e ű z l e t: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv igen élénk volt, s így az irányzat megszilárdult. Elkelt ea 10000 métermázsa buza 5—10 krral drágábban.

H a t á r i d ő ű z l e t: Amerikából ma szilárd árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is tetemes szilárdsággal indult az űzlet, s igen élénk forgalom mellett úgy sárult is.

Zárul 12 órakor:

Ószi buza	8.19—8.21
Tavaszi buza	8.19—8.21
Buza május-juniusra	4.—4.01
Tavaszi tengeri	6.99—6.—
Ószi tengeri	6.99—6.—
Tavaszi zab	6.86—6.88
Ószi zab	6.86—6.88
Tavaszi rozs	11.90—11.90
Ószi rozs	11.90—11.90
Tavaszi repce	11.90—11.90

E r t é k t ő z s d e: Ma ismét élénk volt a kereslet folytatódóan szilárd maradt az űzlet.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	388.70
Magyar hitelrészvény	402.50
Osztrák államvasut	352.80
Lombard	—
Jelszolgálat hitelbank	—
Rima-Marányi	—
Villamosvasut	—
Déli vasut	—

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1896. évi nov. haváról.

Takarékpénztári betételek:

Betét-maradvány múlt hó végéről	frt 1.773.508.07
Folyó hóvani betét	frt 248.802.40
Osszesen	frt 2.022.305.47
Visszaírtott betét folyó hóban	frt 278.688.44
Betét-maradvány folyó hó végével	frt 1.743.617.08

Váltó-tárca:

Alladék múlt hó végével	frt 1.172.853.95
Leszámított folyó hóban	frt 564.452.11
Osszesen	frt 1.737.306.06
Beváltatott és forgatott	frt 680.076.34
Marad tárcza-alladék folyó hó végével	frt 1.107.227.72

Aradi hitelügylet:

Alladék múlt hó végével	frt 283.094.72
Folyó hóban adott kölcsönök	frt 10.88—
Osszesen	frt 283.105.60
Törlesztett folyó hóban	frt 5683.—
Alladék folyó hó végével	frt 228.499.72

Előlegek kifizetésére:]

Alladék múlt hó végével	frt 891.954.92
Folyó hóban új előleg adatott	frt 271.149.29
Osszesen	frt 919.104.21
Ebből visszafizettetett folyó hóban	frt 55.146.31
Alladék folyó hó végével	frt 863.957.90

Jelszolgálati kölcsönök:

Alladék múlt hó végével	frt 928,578.18
Uj előleg folyó hóban	frt 100.—
Osszesen	frt 928,678.18
Visszaírtott folyó hóban	frt 107.15—
Alladék folyó hó végével	frt 817,968.18

Pénztár:

Maradvány múlt hó végével	frt 97.802.92
Bevétel folyó hóban	frt 1,573,201.58
Osszesen	frt 1,671,004.48
Kiadás folyó hóban	frt 1,802,090.85
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt 6,891,418

Arad, 1896. okt. 31.

Az Igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1896. nov. haváról.

Betételek:

Alladék a múlt hó végén	4.583.163.66
Betételek a folyó hóban	196,982.69
Osszesen	4.780.146.35
Visszaírt. betételek f. hóban	180,734.95
Alladék a folyó hó végén	4.599.411.40

Leszámítottak:

Tárczaállomány m. hó vég.	2.294.979.22
Leszámítottatott f. hóban	678.810.95
Osszesen	2.973.790.17
Bejárt folyó hóban	677.121.86
Tárczaálladék f. hó végén	2.296.668.31

Előlegek kelti adóigények:

Raktárállomány m. hó vég.	2.191.994.79
Előlegeztetett folyó hóban	648.072.69
Osszesen	2.840.067.48
Beváltatott folyó hóban	625.858.48
Raktárálladék f. hó végén	2.214.209.—

Jelszolgálati kölcsönök:

Alladék múlt hó végén	863.301.50
Új kölcsönök folyó hóban	17450.—
Osszesen	880.751.50
Törlesztett folyó hóban	4.924.—
Alladék folyó hó végén	875.827.50

Amortisationális adóigény kölcsönök:

Alladék a múlt hó végén	879.586.72
Előlegeztetett folyó hóban	16000.—
Osszesen	881.186.72
Törlesztett folyó hóban	—
Alladék folyó hó végén	881.186.72

Záloglevek:

Alladék a múlt hó végén	777.600.—
Kibocsátott folyó hóban	—
Osszesen	777.600.—
Kisorsoltatott és beváltatott múlt hóban	—
Alladék folyó hó végén	777.600.—

Pénztárforgalom:

Pénztárkészlet m. hó vég.	75.535.70 ^a
Bevételek folyó hóban	1.820.252.11
Osszesen	1.895.787.81 ^a
Kiadások folyó hóban	1.925.499.65
Pénztármaradvány f. hó vég.	70.288.16 ^a

Kelt Aradon, 1896. nov. 30-án.

Az Igazgatóság

Uj ipari növény termelése Magyarországon. Kassáról írják a következőket: A csikória növény termelése iránt mind nagyobb érdeklődés mutatkozik vidékünkön; a Kassán felállított csikória gyár az idén már gyönyörűen működik, mert nem kevesebbet mint 60.000 métermázsa csikoriat vásároltatott összes feldolgozásra. A csikória-termés igen jól sikerült és a gazdák haszonnal is értékesíthették terményeiket a mennyiben minden métermázsa csikoriat a gyár átlagban 1 frt 80 krt fizetett. A csikória termelők tehát közel 110.000 frtot szedtek be az idén bruttó jövedelem képen.

Budapest-kőbánya! serteskereskedelmi csarnok.

— December 3. —

Hízott sertesárak: I. Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (sulyban) — krig. Fialat nehéz (paronként 220 kilogrammon felüli sulyban) — krig. Fialat közép (paronként 251—320 kilogramm sulyban) — krig. Fialat könnyű (paronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. (pár nként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krig. Óreg közép (paronként 300—400 kilogramm sulyban) — krig. Közép (paronként 220—220 kilogramm sulyban) — krig. Könnyű (paronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (paronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) — krig. Sertes-létszám: 1896. évi december hó 1-én volt készlet 6352 darab, 1896. évi december hó 2-én felhajtott — 79 darab, 1896. évi december hó 3-án elszállított 326 darab, 1896. évi december hó 3-án maradt készletben 6105 darab. A hízott sertes űzletirányzata: Változatlan.

Budapesti gabnátzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, december 4. d. u. 5 óra.

Buza bászági uj	7.80—8.45
Buza posztvidéki	8.05—8.50
Buza tiszvidéki	8.—8.45
Buza fejmegyei	8.—8.45
Buza bácskai	8.10—8.55
Rozs uj, elsőrendű	6.70—6.75
Rozs uj, másodrendű	6.65—6.70
Arpa takarmány	4.—4.35

Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	5.70—6.20
Tengeri bászági	4.35—4.90
Tengeri másnémi	4.15—4.90
Káposzta-repce bászági	11.75—12.25
Köles	5.80—5.60
Buza március—április	—
Buza szeptember—október	8.21—8.23
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.85—6.87
Tengeri május—június	4.01—4.02
Tengeri július—augusztus	—
Zab októberre	—
Zab március—április	5.98—6.—
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repce augusztus—szeptember	11.10—11.20

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1896. december 4.

Magyar aranyjárdék 4%	122.—
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	122.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.—
Magyar keleti vasut 1876.	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar átalmszolgáltatói kötvény	100.—
Horrát-szalvonn földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémi-sorajegy kölcsön	151.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	137.—
Osztrák papírjárdék	101.—
Osztrák járadék ezüst	101.—
Osztrák járadék arany	122.50
Koronajárdék	100.75
1860-iki államsorsjegyek	143.—
Osztrák-magyar bankrészvény	937.—
Magyar hitelbank részvény	402.—
Osztrák hitelbank részvény	363.20
Osztrák-magyar államvasut	852.25
20 frankos arany (Napoléon'or)	9.52
Német: birodalmi márka	59.82
London	119.80
Páris	47.50

S z e z s z i e t.

— December 4. —

Mai jegyzésünk: Készáru nagyban nyers eszes 50 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter 1/2 beledérve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslák 5 frt 20 kr. métermázsaánként.

Aradvárosi színház.

Bérlét 64. szám.

Bérlét 64. szám.

Szombaton, 1896. évi december 5-én

A furcsa háboru.

Operette 3 felvonásba. Egy francia vígjáték után írták: Zell F. és Genée Richard. Zenéjét szerző: Strauss J. Fordították: Evva Lajos és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Artenisia	Láng Etel.	Groot	Rónasszéki.
Violetta	Csik Irén.	Eisa neje	Bontai B.
Umberto	Déri Jenő.	Marchese	Nyárai A.
Van Seelen	Tábori Emil.	Ordinancs	Rónai Róssi

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— December 4. —

Közpenti szálloda: Jung Miksa kereskedő, Csánid, Klein Imre kereskedő, Csánid, Oochstein Emil kereskedő, Budapest. Lastner Alfréd fakereskedő, Branyicska. Soltész Géza pénzügyi biztos, Lippa. Prunkl János birtokos, Temes-Széke. Ardelean János jegyző, Sainys. Dr. Ghebeles Lajos ügyvéd, Lippa. Kelbenbeger V. építész, Budapest. Rohonczy József művezető, Budapest. Novák Bertalann államvasuti felügyelő, Budapest. Kiss Gyula pósta-távírdó felügyelő, Budapest. Ney Ferencz főfelügyelő biztos, Budapest. Halassy László segédtitkár, Budapest. Kraszti Sándor földbírókos, B.-Csaba. Makó Lajos szinigazgató, Szeged. Nador szálloda: Lázár János birtokos, Dombegyház. Gróczy N. plébános, Elek. Margold Adolf birtokos, Bokszeg. Semayer Ferencz irtokos, Ver-ecz.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

NYILTTÉR.*

NYILATKOZAT.

Alulírott figyelmeztetés gyanánt ezennel közhírré teszem, hogy Gabor nevű fiam adósságaival és fizetési kötelezettségével szemben semmi nemű felelősséget nem vállalok s ezokat egyáltalán ki nem fizetem.

Arad, 1896. december 2.

1850 **Téglássy Gábor dr.**

* Az ezen rovat alatt közzéttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Aradi vízvezetési művek részvénytársasága.

Hirdetés.

Alulírott részvénytársaság igazgatósága 1896. évi november hó 28-án tartott ülésében az alapszabályok 5. §-a alapján a teljes részvénytársasági alaptőke befizetését határozván el, a t. cz. részvényeseket tisztelettel felbivjuk, hogy az alapszabályok 6. §-ában meghatározott következmények elkerülése végett

részvényenkint 20 frtot, azaz husz forintot o. é.

befizetni sziveskedje. ek.

Befizetési zárhatáridő: **1897. január 15. napja.**

Befizetési hely: a **Budapesti Bankkegyesület Részvénytársaság pénztára** (Budapest, Fürdő-utca 3. sz.) mely is a befizetéseket a részvény utalványokon nyugtatni fogja.

Aradon, 1896. december 1-én.

Az aradi vízvezetési művek részvénytársasága igazgatósága.

1649

Árlejtési hirdetmény.

Mely mellett alólírott előjáróság ezenel közhirre teszi, hogy O-Pécska községben furandó ártezi kútra vonatkozó munkálatok folyó évi december 17-ik napján délelőtt 9 órakor O-Pécska község-házánál tartandó nyilvános árlejtésen kiadatni fognak.

Az árlejtési feltételek O-Pécska község jegyzői irodájában addig bármikor megtekinthetők.

Miről vállalkozók értesítettnek és az árlejtésre meghivatnak.

O-Pécskán 1896. év december hó 1-ső napján.

Momák Floris

jegyző

Igrisán Alexa

1651

biró

Magyar királyi államvasutak Üzletv. Aradon.

27271—I szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt üzletvezetőség területén, a pályafentartásnál 1897 évi január hó 1-vel betöltendő két műszaki díjazási állásra ezenel pályázatot hirdetünk.

Ezen állások mindegyikével utólagos havi részletekben fo yósítandó 2 frt. napidij élvezetű van egybekötvé.

Pályázók okmányilag igazolni tartoznak, hogy 18-ik életévüket meghaladták; magyar honpolgárok és a hivatalos magyar nyelvet szóval és írásban birják; feddhetlen előéletűek; pályatorvos által bizonyított ép és egészséges testalkattal birnak.

Minősítés tekintetében az oklevéllel még nem bíró végzett műegyetemi hallgatók, valamint azok is elsőbbséggel birnak, kik műszaki rajzoló minőségben már alkalmazva voltak s erről megfelelő szolgálati bizonyítványt mutatnak be.

Magára a kérvényre 50 kr. a bélyeggel még el nem látott mellékletekre pedig egyenkint 15 kr. bélyeg teendő.

Felbivjuk a pályázni óhajtókat, hogy ez iránti kérvényüket kellően felszerelve, a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségéhez legkésőbb folyó évi december hó 20-ig nyujtsák be, minthogy később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Aradon, 1896. december hó 2-án.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

1015/1896. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a ménesvölgyi 1. sz. 25 hold, az 5. sz. 25 hold és a 7. sz. 25 hold földnek Sági János jelenlegi bérlelő kára és veszélyére 1896. október 1-től számítandó 6 évre való bérbeadása iránt f. évi december hó 7-ik napján d. o. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár az 1. sz. 25 holdra nézve 8 frt 60 kr. az 5. sz. 25 holdra nézve 15 frt 40 kr., a 7. sz. 25 holdra nézve 14 frt 20 kr. évenként és holdankint számítandó bér.

Bánompénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1896 évi november hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

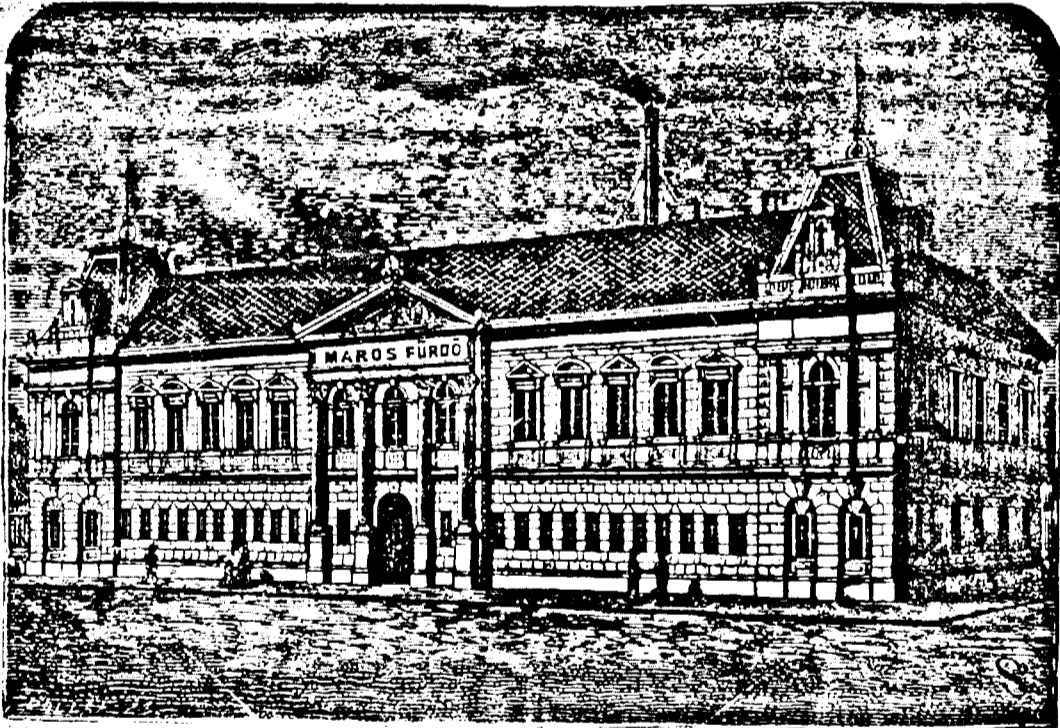
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellősebb neme, mely testünket felüdíti, szibbádnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja, s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdő kiválólag a gőzfürdővel járó dörssülés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejldő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen ömagnunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg itékek és italok mérsékelt árak mellett kioszálattanak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyíltatik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy úszó-jegy	— frt 40 kr.
Úszás-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Váróterem.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.

Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Vas és mész-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr.
Ruha nélkül	— frt 40 kr.
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	8 kr.

Pénztáryitás nyáron reggeltől 6 órakor. télen reggeltől 7 órakor.

A Simay-féle gőzfürdő-épületben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több szobával, parkettával kikapolt szoba, hónapos vagy éves bérletre azoigálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

30 — 1